

THOMMESSEN

THOMMESSEN

Elsertifikater

Bendik Christoffersen , Advokat Thommessen

Tore Mydske, Advokat Thommessen

Bakgrunn

- Felles norsk/svensk elsertifikatmarked trådte i kraft 1. januar 2012
- Ny fornybar energiproduksjon vil motta elsertifikater basert på faktisk produksjon
- Relevant regelverk
 - *Lov om elsertifikater*; 24. juni 2011 nr 39
 - *Forskrift om elsertifikater*; 16. desember 2011 nr 1398
- Statnett SF er utpekt som registeransvarlig og er ansvarlig for elsertifikatregisteret
 - Elsertifikater kan være registrert på
 - Egen konto eid av produsenten
 - Konto eid av porteføljeforvalter
 - Elsertifikater kan pantsettes (settes da på egen, sperret konto)
 - Registrering i elsertifikatregisteret gir rettsvern – først i tid, best i rett

Utstedelse og handel

- Elsertifikater utstedes løpende av registeransvarlig (Statnett SF)
 - Basert på rapportering i forbindelse med regulerkraftavregningen, forskrift om måling og avregning (forskrift 11. mars 1999 nr. 301) 5-4
 - Sertifikatene utstedes på ukesbasis, én uke etter uken kraften faktisk ble produsert
 - Eks: Sertifikater for kraft produsert i uke 3 utstedes i uke 5
 - Sertifikatet er utstedt når det er registrert på produsentens/porteføljeforvalters sertifikatkonto
- Elsertifikater realiseres ved
 - Salg
 - Annullering i forbindelse med oppfylging av kvoteplikt
- Pr i dag ingen offisiell markedsplass for elsertifikater
 - Store aktører for svenske sertifikater er SKM (Svensk Kraftmäkling) og ICAP
 - Nasdaq OMX Commodities vil etablere markedsplass (fysisk og finansiell) og clearing i midten av 2012

Utstedelse og handel, forts...

- Avtaler om kjøp/salg, samt håndtering av oppgjør, er forhold mellom kjøper og selger
 - I elsertifikatregisteret registreres kun *gjennomføring* av transaksjoner (inkludert pris og dato for kontraktsinngåelse)
- Viktig å avtale prosess som sikrer ytelse mot ytelse – betaling skjer når overdragelse er registrert i elsertifikatregisteret
 - Enklere når man får på plass en clearing-funksjon

Skatt

- Utstedelse av et elsertifikat anses som fordel vunnet ved virksomhet og derfor skattepliktig (sktl 5-1)
- Innvinning og tidfesting skjer på utstedelsestidspunktet (registrering på konto)
- Verdien av sertifikatet på utstedelsestidspunktet skal settes til markedspris
- Hva er markedspris?
 - All omsetning av elsertifikater skal registreres i sertifikatregisteret med angivelse av pris, jf elsertl. 11 (1) og 12 (1)
 - Registeransvarlig Statnett SF skal fortløpende offentliggjøre informasjon om overdragelser (herunder tidspunkt og vederlag) og volumveid gjennomsnittspris siste 12 måneder, jf elsertl. 15 og forskriften 29
 - Det vil bli *vurdert* en regel om at verdien skal settes til gjennomsnittelig pris på elsertifikater som omsettes den dagen sertifikatet registreres på elsertifikatkontoen
 - **Status:** *Produsenten må ta stilling til markedspris ved innlevering av selvangivelsen, men må nok normalt kunne legge til grunn Statnetts rapporterte 12 månederspris (jf over) i mangel av bedre tall*

Skatt, forts...

- Gevinst-/tapsoppgjør ved senere realisasjon (salg eller annullering)
 - Inngangsverdi
 - Utstedte sertifikater = beskattet verdi
 - Kjøpte sertifikater = kjøpesum
 - Utgangsverdi
 - Salg = salgssum
 - Annullering = 0
- Hvilke sertifikater er realisert?
 - Alle elsertifikater er identifiserbare
 - Antagelig FIFU ("Først Inn, Først Ut")

Merverdiavgift

- Elsertifikater ansett som avgiftsplikt tjeneste etter merverdiavgiftsloven og omsetning av disse er derfor avgiftspliktig
- Ikke mva ved utstedelse eller annullering, da dette skjer vederlagsfritt
- Elsertifikater ansett for fjernleverbar tjeneste
 - Elsertifikater kan selges avgiftsfritt til næringsdrivende hjemmehørende i utlandet
 - Norske næringsdrivende/offentlig virksomhet må beregne mva ved kjøp av elsertifikater fra utlandet (omvendt avgiftsplikt)

Standardavtaler for handel med elsertifikater

- Standardavtaler fra Energi Norge
- Tilsvarende avtalene til den svenske bransjeorganisasjonen Svensk Energi
- Standardavtalene består av:
 1. Rammeavtale for handel med ikke-standardiserte opsjons- og terminkontrakter
 2. Avtale om spothandel

Standardavtaler for handel med elsertifikater

Rammeavtale for handel med ikke-standardiserte opsjons- og terminkontrakter

- To mulige avtaleformer - opsjon og termin
- Selger registrerer elsertifikater direkte på kjøpers konto og informerer registeransvarlig om pris
- Adgang til motregning, samt sluttavregning ved konkurs
- Terminkontrakt
 - Oppgjør ved levering av sertifikater og betaling på ett avtalt senere tidspunkt
 - Pris avtales ved inngåelse
- Opsjonskontrakt - kjøp/salg
 - Innløsning kan gjelde hele eller deler av den samlede avtalen mellom partene – men minst ett sertifikat
 - Begjæring om innløsning av opsjon må skje før avtalt sluttdag klokken 12
 - Eventuelt oppgjør av sertifikater og betaling skjer på avtalt dag (Oppgjørsdagen)
 - Innehaver betaler opsjonspremie 5 bankdager etter inngått opsjonsavtale

Spothandelavtale

- Avtale om direkte kjøp og salg av elsertifikater mellom partene (avrop)
- Partene avtaler pris, dag for levering av sertifikater, og oppgjørsdag for betaling
- Hvert kjøp/salg bekreftes ved selger oversender en sluttseddel til kjøper for underskrivelse med informasjon som nevnt over
- Selger registrerer elsertifikater direkte på kjøpers konto og informerer registeransvarlig om pris

Standardavtaler for handel med elsertifikater – finansregulatoriske forhold

- Både svenske og norske avtaler gir beskyttelse i konkurs for derivatavtalene - ingen beskyttelse for spotavtalene
- Forskjeller mellom norsk og svensk bakgrunnsrett
 - Avtalene må være i samsvar med bakgrunnsretten for å være gyldige.
 - I Norge gis "varederivater" særskilt beskyttelse i konkurs (regulert i vphl. 14-2)
 - I Sverige gis også kontrakter som "ligner på" varederivater beskyttelse i konkurs
- Elsertifikater som "varederivater" etter norsk rett
 - Spotavtalene er ikke varederivater - samsvar mellom avtaler og bakgrunnsrett
 - Usikkert om opsjonene og terminene vil være varederivater – kommer an på børsnotering. Derfor usikkert om avtalene vil være i samsvar med bakgrunnsretten
- Ulikheter i bakgrunnsretten kan hindre effektiv handel over landegrensene
 - Markedsaktører legger stor vekt på forutsigbarhet omkring konkursbeskyttelse
 - Finansdepartementet vil ikke endre vphl. – ballen er hos Olje- og energidepartementet

Andre finansregulatoriske konsekvenser av elsertifikater som "varederivater":

- Oversikt over gjeldende regelverk
 - Konesjonsplikt for meglere i varederivater – omfattende unntak.
 - Forbud mot innsidehandel og markedsmisbruk ("light" versjon)
- En rekke pågående prosesser i EU/EØS vil påvirke dagens regime:
 - Utvidet konsesjonsplikt for meglere i varederivater – færre unntak ("MAD review")
 - Strengere regler om innsidehandel og markedsmisbruk ("MiFID II"/"MIFIR")
 - Obligatorisk clearing for standardiserte derivater og økte kapitalkrav for handel med ustandardiserte derivater ("EMIR")

TORÉ MYDSKE

Advokat
Partner

Telefon +47 23 11 12 52
Mobil +47 91 62 09 11
E-post tmy@thommessen.no

**ADVOKATFIRMAET
THOMMESSEN AS**
Haakon VIIIs gate 10
Postboks 1484 Vika
NO-0116 Oslo
Telefon +47 23 11 11 11
Telefaks +47 23 11 10 10
www.thommessen.no

BENDIK CHRISTOFFERSEN

Advokat (H)
Partner

Telefon +47 23 11 12 59
Mobil +47 95 77 29 36
E-post bch@thommessen.no

**ADVOKATFIRMAET
THOMMESSEN AS**
Haakon VIIIs gate 10
Postboks 1484 Vika
NO-0116 Oslo
Telefon +47 23 11 11 11
Telefaks +47 23 11 10 10
www.thommessen.no